

Aasdomstraat, de straat waar ik woon

De naam Aasdomstraat heeft bij velen een associatie met iets “walgelijks” vanwege het woorddeel Aas. Maar zij die daar wonen hebben een heel ander gevoel bij hun straat. Een mooie rustige straat, gelegen in het toenmalige uitbreidingsplan Meerlanden-Blomswaard. In het eerste nummer van de Angstelkroniek schreef ons oud-bestuurslid Mies Vreeken-van Brink een artikeltje met de titel De A van Aasdom waarin een uitleg werd gegeven over Aasdom en het daarmee verbonden woord Asega.

Aasdom verwijst naar een rechtsgebied dat we later terugvinden in de naam: gemeente Abcoude Proostdij en Aasdom in het veen. Tot in de 16^e eeuw was daar de rechtspraak gebaseerd op het oud-Fries recht. Dat hield in dat bij rechtspraak niet de schout en burenen (de lagere) rechtspraak uitoefenden, maar een a-sega of wetszegger, die wetsregels toepaste en het vonnis voorstelde. Het vonnis werd dan al dan niet bekrachtigd door de schout en de burenen. Ook het erfrecht was anders geregeld dan in een schepengerecht. Een dergelijk gebied noemde men een Aasdomsgerecht. Bijzonder is dat in dit gebied het Recht van de Dertiende Penning niet van kracht was. Het leverde ook eeuwen lang eigen schepenen voor Abcoude Proostdij. In juli 1881 wordt het gebied bij een ruiling overgedaan aan de gemeente Vinkeveen Waverveen.

Sindsdien komt men de naam Aasdom in Abcoude alleen nog tegen in de Aasdomstraat.

De uitbreiding van het dorp Abcoude in westelijke richting

In de zomer van 1947 is er in het gemeentebestuur van Abcoude sprake van uitbreidingsplannen. De uitbreidingen moeten plaatsvinden in het westen van de gemeente en aansluiting vinden op Blomswaard waar de eerste huizen voor de oorlog in gebruik werden genomen. Dat zijn de huizen tegenover de CNS.

Vandaar dat men spreekt over het uitbreidingsplan Blomswaard. Er is dan sprake van het gebied dat we nu kennen als Proostdijstraat, Waardassackerstraat en het verlengde van het al bestaande Blomswaard. In dit gebied zou

de sociale woningbouw van de woningbouwvereniging de Angstelstroom worden gerealiseerd. Een deel van de benodigde grond wordt in 1958 door het aannemingsbedrijf van de Gebrs Albers te Abcoude gekocht van de veehouder Petrus Cornelius van Schaick (1885-1965), de bewoner en eigenaar van de boerderij Torenzicht aan de Heinkuitenstraat. De percelen waar later de Aasdomstraat zou worden aangelegd had toen de naam de Tweede Kamp.

De voorbereidingen

In 1958 wordt in dit uitbreidingsgebied ook grond gekocht door het werkliddepensioenfonds van de NV Werkspoor uit Amsterdam. Deze zullen voor hun personeel woningen bouwen successievelijk in de Proostdijstraat, Waardassackerstraat, Nellestein, Moinatstraat en uiteindelijk ook in de Aasdomstraat.

De namen van deze straten en vele andere worden met het Raadsbesluit 44 in de vergadering van de gemeenteraad van 29 juni 1959 vastgesteld. Niet alleen de Aasdomstraat wordt benoemd maar ook een Aasdomplein. Dit plein is nooit gerealiseerd maar stond op de plankaart ingetekend waar nu Nellestein 25 en 27 staan.

Raadslid Pape doet nog een poging om de naam Aasdomstraat te doen wijzigen in Doctor J.H. van Gortelstraat zulks in aansluiting op de Dokter Koomansstraat en Dokter Moinatstraat. Dat voorstel werd niet aangenomen. In 1965/66 zou er tussen de Dokter Koomansstraat en de Torenlaan alsnog een Dokter Van Gortellaan worden aangelegd

De Aasdomstraat is gelegen tussen Nellestein en de Dr Sloetlaan. Zij wordt halverwege doorsneden door Blomswaard. Met gevolg dat er vier stroken bebouwing zijn te onderscheiden. (Zie plattegrond)

De bebouwing vond uiteraard planmatig plaats. De huizen met de hoogste nummering werden het eerst gebouwd. De lage huisnummers begin-

Nellestein

Zoeters	23	werkspoor
Wessels	21	
Hartman	19	

11	9	7
----	---	---

* mast centr. antennesysteem

v.d. ^{Bijlsch}Bongaard

17	werkspoor
15	
13	
11	
8	

Aasdomstraat

32	van Zwol	werkspoor
30	Ragettie	
28	Grabandt	
26	Vlaming	

24	Brokx	koop
22	v.d. Garde	
20	Crossen	

Blomswaard

27	25
----	----

Aeijelts	Averink	9	koop
----------	---------	---	------

23	21	19
----	----	----

de Vos	7	koop
Douwes	5	

18	de Ruijter	koop
16	Dwarsraad	
14	v. Weerdenburg	
12	Wagenaar	

Claessens	3	koop
Mulders	1	

Aasdomstraat

10	de Jong	koop
8	Koers	

Dr. Sloetlaan

Gezicht op de monumentale berken vanaf de Dr. Sloetlaan.

nen vanaf Dr. Sloetlaan en lopen door naar Nelsestein.

De Werkspoorhuizen.

Het Pensioenfonds van Werkspoor is de eerste geweest die aan de Aasdomstraat huizen heeft laten bouwen. De architect was J.H.J. Hol uit Amstelveen en de aannemer was de Fa. de Baat uit Amsterdam. Het betreft hier de woningen 11 t/m 23 en het daar tegenover gelegen blok huizen 26 t/m 32. Deze werden begin 1960 opgeleverd. De bewoners waren allen werknemers van Werkspoor en kwamen van buiten de gemeente. Het merendeel waren beambten. Zij betrokken een fraaie nieuw gebouwde doorzonwoning. De beide woonkamers grensden aan zowel de voor- als achtergevel. De keuken bevond zich achter het halletje. Trap en toilet zijn alleen vanuit het halletje te bereiken. In de achtertuin bevond zich een stenen schuurtje voor opslag van kolen en berging van fiets of bromfiets. Op de bovenverdieping trof men een doucheceel met wastafel aan en drie kamers. De zolder was bereikbaar met een Vliiso trap en aan de achterzijde voorzien van een dakkapel. Al met al rijkdom voor de veelal jonge gezinnen die vaak nog inwonend waren bij ouders of schoonouders.

Centrale verwarming was nog niet aanwezig. Dat was te luxe voor dit type woningen. Voor de verwarming moest men een kolenhaard aanschaf-

fen. Koken gebeurde elektrisch of op butagas. Een aardig detail is dat Werkspoor na afloop van een tentoonstelling en grote partij glas tegen een interessant prijsje kon overnemen. Dit glas werd gebruikt om in de voordeuren van de huizen te verwerken. Kees Bon Sr mocht het glas inzetten, maar miste zowel de levering van het glas.

De architect had kennelijk wel wat vrijheid bij het ontwerpen van de doorzonwoningen. De woningen 11 t/m 23 hebben aan de straatzijde zowel op de begane grond als op de eerste verdieping een breed raam. De doucheceel op de eerste verdieping heeft een trapeziumvormig raam.

De woningen daar tegenover, 26 t/m 32, hebben beneden wel een breed woonkamerraam maar de slaapkamer op de eerste verdieping moet het doen met een betrekkelijk smal staand raam. Mogelijk dat de architect opwarming van de slaapkamer door zonlicht niet gewenst achtte? De doucheceel ontvangt het licht van buiten door een saai vierkant raam.

In 1969 besloot het pensioenfonds alle Werkspoorwoningen collectief aan te sluiten op het centrale antennesysteem. Hierdoor konden de lelijke IV antennes, die in die tijd de daken van de huizen ontsierden, verdwijnen. In 1973 werd het Pensioenfonds Werkspoor 1923 geliquideerd. Er werden 67 huizen in Abcoude door het pensioenfonds in de etalage gezet. De huurders werden in de gelegenheid gesteld om de woningen in eigendom te verwerven. Voor zover bekend gingen alle huurders daarmee accoord en werden voor de standaardprijs van fl. 42.500,- eigenaar. Alle nieuwe eigenaren werden verplicht ook voor 1/67 deel eigenaar te worden van het centrale antennesysteem.

De centrale antenne werd bij Aasdomstraat 32 opgericht.

De koopwoningen.

Het blokje huizen 8 t/m 24 betrof koopwoningen die aangeprezen werden als herenhuizen met garage. De bouwer was Gebr. Albers uit Abcoude. Op Google maps is te zien dat de eerder genoemde huurwoningen allemaal met rode bakstenen zijn gebouwd en van een rood pannendak zijn voorzien. De herenhuizen onderscheiden zich o.a. toepassing van gele bakstenen en donkere pannen op het dak. De bouwvergunning dateert van 27 augustus 1963. De eerste woning werd in juni 1964 verkocht en was toen in aanbouw. De laatste in augustus 1964. De bouwter-

reinen varieerden in grootte van 2 are 22 centiare waarvoor fl. 6.650 tot fl. 8.400 werd betaald! Alle kopers kwamen van buiten de gemeente Abcoude.

De laatste bebouwing in de Aasdomstraat wordt gevormd door het rijtje koopwoningen 1 t/m 9 dat in 1966 door de Gebr. Albers werd gebouwd. Deze woningen werden eveneens in gele baksteen opgetrokken en voorzien van donkergekleurde dakpannen. Aan de straatzijde treft men op de eerste verdieping een balkonnetje aan. Een oliegestookte centrale verwarming werd standaard ingebouwd.

Ook hier waren de nieuwe eigenaren/bewoners van buiten de gemeente afkomstig. Vreemd is dat de huisnummers 2-4-6-25-27-29 en 31 in de reeks huisnummering niet gedeeld worden door bestaande woningen.

Met dank aan de heren E. Hartman en O. Grabandt

Bronnen: Notulen Raad en B&W gemeente Abcoude
Kadaster Hypotheken 4

Wim Timmer - Abcoude
wtimmer1@cs.com

Overzicht van de eerste bewoners/eigenaren.

Huisnr	Sectienr	Grootte	Bouwjaar	Eerste bewoner/eigenaar
nr 1	B 2562 B 2563	02.24	1966	A.K. Mulders
nr 2	Niet bestaand			
nr 3	B 2560 B 2561	02.23	1966	F.E.J. Claessens
nr 4	Niet bestaand			
nr 5	B 2558 B 2559	02.22	1966	J.S. Douwes
nr 6	Niet bestaand			
nr 7	B 2556 B 2557	02.21	1966	A. de Vos
nr 8	B 2357	03.30	1964	H.J. Koers
nr 9	B 2554 B 2555	03.22	1966	J.W. Aeijselts Averink
nr 10	B 2356	03.36	1964	J. de Jonge
nr 11			1960	J.C. Zwaan
nr 12	B 2355	03.34	1964	H. Wagenaar
nr 13	B 2989	01.62	1960	J.W. Riemersma
nr 14	B 2354	02.30	1964	H. van Weerdenburg
nr 15			1960	A.J. de Vries
nr 16	B 2353	02.22	1964	M. Dwarswaard
nr 17			1960	W.E.R. v.d. Bongaard
nr 18	B 2352	03.19	1964	J.W. de Ruyter
nr 19	B 2986	02.34	1960	C. Hartman
nr 20			1963	P. Cnossen
nr 21	B 2985	01.63	1960	C. Wessel
nr 22	B 2342	02.78	1963	J.G.A. v.d. Garde
nr 23			1960	H. Zoeters
nr 24	B 2341	04.34	1963	A. Brokx
nr 25	Niet bestaand			
nr 26			1960	A. Vlaming
nr 27	Niet bestaand			
nr 28	B 2996	01.58	1960	G.F. Grabandt
nr 29	Niet bestaand			
nr 30			1960	C.J. Ragetlie
nr 31	Niet bestaand			
nr 32			1960	C. van Zwol ???